РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
323-119/23
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 25629 датум 5.10.2023

На основу Правилника о спровођењу Јавног позива за доделу награда градовима, општинама и градским општинама за допринос развоју свих облика приступачности на својој територији *број 323-118/23, деловодни број* 7782 од 03. 04. 2023, Јавног позива за доделу награда градовима, општинама и градским општинама који су у 2022. години највише допринели развоју свих облика приступачности на својој територији бр. 323-119/23, *деловодни број 7784 од 3. 04. 2023* (у даљем тексту: Јавни позив), Одлуке о члановима Конкурсне комисије која ће оцењивати пријаве пристигле на јавни позив *број 323-119/2023, деловодни број 12889 од 29. 05. 2023. године,* Записника са седнице Конкурсне комисије за доделу награде јединицама локалне самоуправе које су у 2022. години највише допринеле развоју свих облика приступачности на својој територији, *број 323-119/23 деловодни број 1329301 од 01. 06. 2023. године,* Извештаја са теренских посета кандидованим иницијативама за доделу награде Заштитника грађана јединицама локалне самоуправе (ЈЛС) за допринос развоју свих облика приступачности на својој територији током 2022. године, *број 323-119/23, деловодни број* 23830 *од 20. 09. 2023. године* и Записника са седнице Конкурсне комисије за доделу награде јединицама локалне самоуправе које су у 2022. години највише допринеле развоју свих облика приступачности на својој територији, *број 323-119/23, деловодни број 23831 од 20. 09. 2023. године,* Заштитник грађана доноси

ОДЛУКУ

1. **Награду** ***за унапређење приступачности у области јавног превоза*** **добија:**

   Град Ужице – за иницијативу иновације у јавном превозу (увођење савремених нископодних возила и информацијско прилагођавање стајалишта).

2. **Специјално признање** ***за допринос развоју приступачности у области информација*** **добија:**

   Градска општина Врачар – за иницијативу веб сајта Сервиса подршке у мобилности и комуникацији www.servispodrske.rs са основним циљем повећања доступности информација и услуга за све грађане.

3. **Признање за** ***унапређење приступачности објеката у области спорта*** **добија:**

   Општина Врњачка Бања – за иницијативу адаптације хале спортова „Врњачка Бања" у смислу прилагођавања постојећег спортског објекта особама са инвалидитетом.

4. **Признање** ***за унапређење приступачности садржаја у области културе*** **добија:**

Град Крагујевац – за иницијативу побољшања приступачности културних садржаја особама са инвалидитетом.

5. **Похвалу** ***за унапређење приступачности објеката под заштитом добија:***

Град Сомбор - за иницијативу унапређења приступачности пет објеката јавне намене.

Захвалнице за учешће на Јавном позиву градовима, општинама и градским општинама у Републици Србији за доделу награда за допринос развоју свих облика приступачности на својој територији у 2022. години добијају:

- Општина Свилајнац
- Град Нови Сад
- Град Београд
- Град Врање
- Град Шабац,
- Град Лозница
- Град Зрењанин

Кандидоване иницијативе **Града Лесковца** и **Града Ниша** нису достављене благовремено и стога, нажалост, нису могле да буду разматране и прелиминарно оцењиване, иако је иницијатива града Лесковца обухватила изградњу јавних тоалета приступачних свима, што представља изузетан пример добре праксе.

Образложење

Заштитник грађана је, у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина расписао Јавни позив за доделу награда градовима, општинама и градским општинама у Републици Србији који су у 2022. години највише допринели развоју свих облика приступачности на својој територији, односно у свом окружењу. На овај начин, поред доделе наведене награде, Заштитник грађана и СКГО желе да промовишу примере добре праксе у области приступачности на локалном нивоу, као и да остваре бољу сарадњу са градовима и општинама у Републици Србији у циљу утврђивања стања у области приступачности и узрока због којих се не примењују у пуној мери прописи који гарантују права на приступачност јавних објеката, служби и услуга свим грађанима и грађанкама.

Комисија је извршила увид у све пристигле пријаве и констатовала да је по Јавном позиву стигло укупно 14 пријава, од тога, 12 пријава је поднето благовремено, а 2 пријаве, Града Лесковца и Града Ниша, поднете су након истека рока наведеног у Јавном позиву, због чега нису узете у разматрање.

Јединице локалне самоуправе и градске општине које су благовремено поднеле пријаве су следеће: Град Крагујевац, Градска општина Врачар, Општина Врњачка Бања, Град Ужице, Град Сомбор, Град Нови Сад, Општина Свилајнац, Град Београд, Град Врање, Град Шабац, Град Лозница, Град Зрењанин.

Комисија је у складу са чланом 9. Правилника сачинила прелиминарну ранг листу иницијатива и утврдила да у **ужи избор за награду улазе иницијативе следећих јединица локалне самоуправе:**

Града Ужица, Градске општине Врачар, Општине Врњачка Бања, Града Крагујевца и Града Сомбора.

Град Ужице је кандидовао две иницијативе које су реализоване током 2022. године за институционалну подршку унапређењу приступачности, и то: прва иницијатива подразумева иновације у јавном превозу (увођење савремених нископодних возила и информацијско прилагођавање стајалишта), а друга иницијатива је партиципативни модел партнерства локалне самоуправе и грађана у Граду Ужицу који је за резултат изнедрио „Акциони план за укључивање грађана у доношењу одлука". Саставни део овог плана јесте програм јавног партнерства „Удружимо се". Овим програмом је предвиђено да неформалне групе грађана реализују своје пројектне идеје, подршком средствима буџета града у виду доделе грантова.

Градска општина Врачар кандидовала се са иницијативом веб сајта Сервиса подршке у мобилности и комуникацији www.servispodrske.rs са основним циљем повећања доступности информација и услуга за све грађане. Сајт је израђен у оквиру реализације пројекта међуопштинске сарадње у који су поред ГО Врачар укључени и Град Београд, Град Нови Сад и ГО Савски венац, који иначе имају и потписани споразум о међуопштинској сарадњи. На наведеном сајту поред приступачних инфорамција у различитим форматима, објављују се информације о дешавањима у локалној заједници, правима и обавезама у различитим областима, (запошљавање, социјална заштита, образовање), чиме се омогућава већа укљученост особа са инвалидитетом, путем постављања питања, слања предлога пријаве различитих баријера и друго.

Наведена иницијатива је обухватила и активности из области ванредних ситуација и поступања у случајевима пожара и земљотреса и укључивања особа са инвалидитетом на приступачан начин. У оквиру ових активности израђена су стручна упутства за поступање у ванредним ситуацијама за особе са инвалидитетом у различитим форматима (Брајево писмо, знаковни језик, звучна информација и лако разумљив језик). Реализоване су и обуке за представнике организација особа са инвалидитетом, које су одржане у Београду и Новом Саду.

Имајући у виду чињеницу да је градска општина Врачар добила награду за унапређење приступачности 2021. године, Сервис подршке у мобилности и комуникацији као и активности у области ванредних ситуација, које су спроведене у оквиру међуопштинске сарадње са Градом Београдом, Градом Новим Садом и Градском општином Савски венац заслужује специјално признање за допринос развоју приступачности у области информација.

Општина Врњачка Бања је пријавила укупно 4 инцијативе, и то следеће:

Адаптацију хале спортова „Врњачка Бања" у смислу прилагођавања постојећег спортског објекта особама са инвалидитетом кроз прилагођавање санитарних чворова и уградњу вертикалних и косих платформи за особе са инвалидитетом; услугу социјалне заштите – лични пратилац детета; дневни боравак за децу и одрасле са сметњама у развоју и обезбеђивање паркинг места за особе са инвалидитетом.

Сама иницијатива за адаптацију спортске хале са аспекта приступачности потекла је од стране и уз сарадњу са представницима Параолимпијског комитета Србије, који су уједно дали и препоруке како и на који начин да се изврши адаптација објекта. Наведена инцијатива унапређења приступачности спортске хале требало би, уједно, да подстакне и општи развој спортског туризма у Општини Врњачка Бања.

Град Крагујевац је у 2022. години спровео читав низ различитих активности које су за циљ имале институционалну подршку унапређењу приступачности. У том смислу Град Крагујевац се кандидовао са великим бројем иницијатива које су реализоване кроз сарадњу са организацијама цивилног друштва које се баве унапређењем положаја особа са инвалидитетом на територији града. У 2022. години у Крагујевцу је, уз подршку града, изведено и неколико позоришних представа које су симултано превођене на знаковни језик, чиме се наставила пракса, успостављена претходне године, извођења позоришних представа са преводом на знаковни језик, како би биле приступачне и глувим и наглувим особама.

Након разматрања појединачних оцена свих чланова Комисије, датих у складу са чланом 8. Правилника о спровођењу Јавног позива и Извештаја са теренских посета кандидованим иницијативама Комисија је, у складу са чланом 10. Правилника, формирала коначну ранг листу кандидованих иницијатива:

1. **Град Ужице – 286 бодова**
2. **ГО Врачар – 259 бодова**
3. **Општина Врњачка Бања – 253 бода**
4. **Град Крагујевац – 242 бода**
5. **Град Сомбор – 224 бода**
6. Општина Свилајнац – 223 бода
7. Град Нови Сад – 179 бодова
8. Град Лозница – 167 бодова
9. Град Шабац – 165 бодова
10. Град Врање – 155 бодова
11. Град Београд – 151 бод
12. Град Зрењанин – 151 бод

Након тога је Комисија, у складу са чланом 10. Правилника, сачинила предлог Одлуке о наградама, признањима и похвалама за иницијативе ЈЛС које су ушле у ужи избор, који је достављен заштитнику грађана.

О датуму доделе награде, признања, похвале и захвалница учесници ће бити накнадно обавештени.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

мр Зоран Пашалић